

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 27 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1216**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. kovo 17 d. vakarinio posėdžio metu priimtą sprendimą (protokolas Nr. SPP-121), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1216 (toliau – Įstatymo projektas) siekiui sudaryti galimybę bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams pažinti gestų kalbą, plėtojant gestų kalbos mokymosi galimybes mokyklose ir didinti jos prieinamumą, tačiau nepritarti Įstatymo projektui dėl toliau nurodytos priežasties.

Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalį, 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos įgyvendinamos vadovaujantis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašais, bendrosiomis programomis, bendraisiais ugdymo planais, kuriuos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Minėtomis normomis įstatymų leidėjas suteikia įgaliojimus reglamentuoti visą bendrojo ugdymo turinį, ugdymo procesą ir apimtį švietimo, mokslo ir sporto ministrui, įskaitant ir pasirenkamuosius dalykus. Toks reguliavimas leidžia sistemškai apibrėžti visų bendrojo ugdymo programos elementų, įskaitant ir gestų kalbą, tikslus, turinį, trukmę, jų organizavimo būdus ir kitus ypatumus. Įstatymo projektu siūlomas vieno iš galimų pasirenkamųjų ugdymo turinio elementų – gestų kalbos, kaip pasirenkamojo dalyko, išskyrimas ir reglamentavimas įstatymo lygiu neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtinto teisėkūros tikslingumo principo, reiškiančio, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Vertinant problemos sprendimo alternatyvas, norminio teisės akto priėmimas turėtų būti pasirenkamas tik tuo atveju, jei pagal esamą teisinį reguliavimą problemos negali būti išsprendžiamos kitais teisėtais būdais, o teisėkūros iniciatyva keliama tik tada, kai tikslui pasiekti nepakanka kitų sprendimo būdų (*ultima ratio*). Sudaryti galimybę ir paskatą mokytis gestų kalbos galima atnaujinus pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašą, parengus gestų kalbos bendrąją programą ir atitinkamai papildžius bendruosius ugdymo planus, kuriuos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 12 punkte įtvirtintas subsidiarumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami žemiausiu efektyvumą galinčiu užtikrinti viešojo administravimo sistemos lygmeniu. Atsižvelgiant į tai, konkretaus pasirenkamojo dalyko – gestų kalbos – įtvirtinimas Švietimo įstatyme laikytinas pertekliniu reguliavimu, o mokinyms, net ir įsigaliojus Įstatymo projektui, laisvai rinksis jo mokymosi poreikius atliepiančią dalyką (dalykus) ir (ar) modulį (modulius) arba jų nesirinks. Mokyklos ir toliau pačios kurs pasirenkamąjį ugdymo turinį, įskaitant gestų kalbos pasiūlą, jei jį galės įgyvendinti vadovaudamasi Švietimo įstatymo 43 straipsnio 8 dalies 8 punkte nustatytais kriterijais.

Ministras Pirmininkas

Švietimo, mokslo ir sporto ministras